

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/62/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2515206228
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2515206228.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudkýň: JUDr. Eva Behranová a JUDr. Andrea Dudášová v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: C. O. J., narodený XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, so sídlom Krajinská 5053/13, Piešťany, dieťa rodičov: matka Mgr. C. L. E., narodená XX.X.XXXX, bytom D. XXXX/XX, G., zastúpená advokátkou: JUDr. Tatiana Chrenková, so sídlom A. Trajana 12, Piešťany a otec O. J., narodený XX.XX.XXXX, bytom J. XXXX/XXX, G., zastúpený zvoleným zástupcom: P. C., narodený XX.XX.XXXX, bytom P. X, P., o udelenie súhlasu na zmenu priezviska, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 5P/54/2015-245 zo dňa 17.7.2020, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvej inštancie výrokom I. dal matke dieťaťa súhlas k tomu, aby podala príslušnému administratívne orgánu žiadosť o zmenu priezviska u mal. C. O. J., nar. XX.XX.XXXX na priezvisko "L." a výrokom II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.
2. Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 35, § 43 ods. 1 Zákona o rodine, § 52 Civilného mimosporového poriadku.
3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 13P/229/2015-79 zo dňa 18.5.2016, ppl. 13.7.2016, súd schválil rodičovskú dohodu tak, že mal. C. O. sa zveruje do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, otec sa zaväzuje prispievať na výživné pre maloletého sumou 80 eur mesačne k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred s účinnosťou od 1.6.2016. Rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 13P/64/2015-243 zo dňa 24.10.2018, ppl. 7.11.2018, súd rozhodol, že otec je oprávnený telefonicky kontaktovať mal. C. O. počas mesiacov november, december 2018 a január 2019 1-krát mesačne vždy v prvú sobotu v mesiaci v čase o 17.00 hod. v rozsahu 20 minút, počas mesiacov február, marec a apríl 2019 vždy v prvú a tretiu sobotu v mesiaci v čase o 17.00 hod. v rozsahu 20 minút a od mája 2019 naďalej vždy v každú sobotu v mesiaci v čase o 17.00 hod. v rozsahu 20 minút, pričom matka je povinná otcovi umožniť telefonický kontakt so synom a pripraviť ho naň, zároveň sa matka zaväzuje podľa pokynov psychologičky RPPS na ÚPSVaR Piešťany zúčastňovať sa so synom psychologického poradenstva, zároveň sa otec zaväzuje spolupracovať so psychológom v ÚTOS za účelom prípravy na telefonický hovor s dieťaťom a dodržiavať pokyny psychológa, návrh matky na zákaz styku otca s mal. C. O. zamietol. Matka ako dôvody zmeny priezviska uviedla, že maloletý to sám žiada, dôvody vidí v tom, že otec nemá vzťah s maloletým, maloletý sa hanbí za otca, nie sú tu väzby na rodinu otca, maloletý

už žije v novej fungujúcej rodine. Matka nemá informácie, že by sa otec o maloletého zaujímal, či už u lekárky alebo v škole, ktorú navštevuje. Otec z ÚVTOS kontaktoval maloletého 2-krát telefonicky v mesiaci október 2018 a predtým v roku 2013 bola s maloletým za otcom v ÚVTOS Banská Bystrica. Matka uzatvorila manželstvo s manželom v roku 2017, manžel sa volá C. L., z manželstva pochádzajú dve deti B. L., narodený X.X.XXXX a T. L., narodená X.X.XXXX. Z pohľadu matky otec nevie uniesť skutočnosť, že maloletý sa riadne začlenil do novej rodiny, v ktorej prospieva, vyrastá v láskyplnom prostredí s pocitom istoty a súčinnosti v rodine. Otec vo svojej výpovedi uviedol, že nesúhlasí so zmenou priezviska, maloletému telefonoval opakovane počas celého výkonu trestu, ale matka buď nedvíhala telefón alebo mu maloletého k telefónu nedala, maloletému posielal a aj stále posielala pohľadnice. Otec má skoro denné informácie o maloletom, nakoľko druhý syn navštevuje tú istú školu ako maloletý. Otec chce obnoviť vzťah s maloletým synom. Kolízny opatrovník uviedol, že odporúča dať súhlas matke na zmenu priezviska maloletého. Zo správy psychologičky PhDr. K. W. zo dňa 19.10.2018 vyplynulo, že v rozhovore maloletý uviedol, že nedávno mu zavolať jeho vlastný otec z väzenia a od tej doby má strach, že to urobí znovu, nikdy predtým sa to nestalo, svojho otca nepozná, nepamätá si na neho, má po ňom iba meno, veľmi by si želal, aby si ho mohol zmeniť, maloletý prežíva silné obavy a strach z možného odlúčenia od svojej rodiny, psychicky stráda, nedokáže sa na nič sústrediť, uzatvára sa do seba, prejavuje sklon k pesimistickému a neurotickému ladeniu. Zo Znaleckého posudku č. 13/2020 zo dňa 24.6.2020 PhDr. Igora Obucha, znalca z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých, vyplynulo, že citová väzba maloletého k otcovi je málo intenzívna, jeho vzťah k nemu je skôr negatívny, subjektívne vníma otca ako „kriminálnika“ a chce sa od neho dištancovať (napr. aj tým, že si zmení meno), maloletý výrazne pociťuje potrebu zmeny priezviska, znalec sa skôr prikláňa k tomu, aby si maloletý mohol priezvisko zmeniť.

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že udelenie súhlasu matke na podanie žiadosti na zmenu priezviska bude v záujme maloletého, aby maloletý mal rovnaké priezvisko ako jeho matka a zvyšok rodiny (manžel matky a dve spoločné deti), pričom súd prvej inštancie poukázal jednak na obsah Správy psychologičky PhDr. W. zo dňa 19.10.2018, ako i obsah Znaleckého posudku č. 13/2020 zo dňa 24.6.2020 znalca PhDr. Igora Obucha, zdôrazňujúc pritom vyjadrenie znalca, že ak sa tak maloletý bude volať (resp. nebude sa volať ako jeho biologický otec), bude to pre neho úľava, zvýši to jeho sebavedomie a pocit „zakorenenia“ v rodine. Skutočnosť, že maloletý má odlišné priezvisko ako jeho matka a zvyšok rodiny, negatívne vplýva na jeho psychiku. Súd prvej inštancie dal matke súhlas s poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, prihliadnuc pritom i na názor maloletého s tým, že o samotnej zmene priezviska rozhodne až príslušný administratívny orgán.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Otec v odvolaní uviedol, že mu nebolo umožnené zúčastniť sa znaleckého dokazovania z dôvodu dlhodobého nepriaznivého stavu, ktorý mal ustanovený znalec a aj súd prvej inštancie riadne zdokladovaný. Otec ďalej poukázal na to, že sa riadne ospravedlnil na nariadené pojednávanie dňa 17.7.2020 zo závažných zdravotných dôvodov, hoci mal záujem sa ňom riadne zúčastniť za účelom doplnenia svojej výpovede, ktorá podľa jeho názoru bola podstatná pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. Neúčasť na tomto pojednávaní mu neodporučila ošetrujúca lekárka, čo súdom prvej inštancie nebolo akceptované. Otec navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník. Kolízny opatrovník vo vyjadrení uviedol, že navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

7. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka. V odvolaní uviedla, že otec sa opakovane vyhýbal znaleckému dokazovaniu, keď vždy tesne pred dohodnutým termínom sa znalcovi ospravedlnil poukazujúc na svoj zlý zdravotný stav. Takéto konanie otca považuje matka za veľmi účelové, otec sa snažil o umelé predlžovanie konania. Otec sa ospravedlnil znalcovi na dohodnutý termín dňa 28.5.2020 s tým, že jeho zdravotný stav je vážny, je práceneschopný, avšak dňa 18.6.2020 sa otec zúčastnil ako svedok pojednávania na OS Bratislava II., teda vzniká tu dôvodná pochybnosť o vážnosti jeho ochorenia, keď samotná práceneschopnosť nemusí vždy brániť možnosti zúčastniť sa plánovaného stretnutia u znalca. Otec v odvolaní poukázal na skutočnosť, že dňa 17.7.2020 sa nemohol zúčastniť zo závažných zdravotných problémov, neúčasť mu odporučila aj ošetrujúca lekárka, avšak dňa 22.7.2020 otec dal na

internet jeho fotografie z dovolenky v Chorvátsku, teda došlo u neho k zázračnému uzdraveniu, keď 5 dní po pojednávaní už mohol byť na dovolenke. Otec má v predmetnom konaní zástupcu. Otec bol v konaní pred súdom prvej inštancie riadne vypočutý, súdom prvej inštancie bol jeho zástupcovi riadne a včas doručený znalecký posudok, ku ktorému sa mohol vyjadriť jednak písomne, jednak prostredníctvom svojho zástupcu, ktorý bol na pojednávanie včas a riadne predvolaný. Matka navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f) Civilného sporového poriadku v spojení s § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

9. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie návrhom uplatneného nároku a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil a preto sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

10. Podľa § 6 ods. 1 zákona 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku v znení neskorších predpisov zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Podľa § 6 ods. 4 zákona 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku v znení neskorších predpisov, ak majú rodičia maloletého rôzne priezviská, zmena priezviska rodiča, ktorého priezvisko má maloletý, sa vzťahuje na maloletého, ak s tým súhlasí druhý z rodičov.

12. Podľa § 8 zákona 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku v znení neskorších predpisov zmena mena alebo zmena priezviska maloletého sa nepovolí, ak by bola v rozpore so záujmom maloletého, alebo s § 4 ods. 2, alebo ak by bola v rozpore s právnym poriadkom alebo tradíciou iného štátu, ak štátny občan Slovenskej republiky je tiež štátnym občanom iného štátu.

13. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

14. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku napadnutého rozsudku, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec i správne právne posúdil, rozsudok vo všetkých jeho častiach riadne odôvodnil, pričom zároveň sa vyčerpávajúco vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie.

15. Priezvisko fyzickej osoby je osobným údajom, ktorý fyzickú osobu identifikuje a odlišuje od iných fyzických osôb. Jedná sa o údaj, ktorý jeho nositeľa spája a priraduje k určitej sociálnej skupine, resp. rodine. Je zaužívané, že deti sú nositeľmi priezviska svojich rodičov a tento údaj spája rodičov a deti aj navonok, vo vzťahu k spoločnosti. Podľa platnej slovenskej legislatívy je možné požiadať o zmenu priezviska v prípade, ak ide o priezvisko hanlivé, alebo ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Zákon ponechal širšie koncipovanú možnosť na zmenu priezviska, nakoľko všetky životné situácie sa nedajú legislatívne podchytiť. Zmeniť priezvisko maloletému dieťaťu je možné vtedy, ak s tým súhlasia obaja rodičia, t. j. nie len rodič zmenu navrhujúci, ale aj druhý rodič. Ak jeden rodič nesúhlasí, druhý rodič môže požiadať súd o nahradenie súhlasu rodiča na zmenu priezviska.

16. Pokiaľ ide o udelenie súhlasu druhého rodiča k podaniu žiadosti na zmenu priezviska maloletého dieťaťa je potrebné uviesť, že riadny výkon rodičovských práv a povinností predpokladá konsenzus rodičov vo veciach súvisiacich s týmto výkonom. Ak sa však rodičia z akýchkoľvek dôvodov nevedia dohodnúť o podstatných veciach súvisiacich s výkonom ich rodičovských práv a povinností, rozhodne o takejto spornej podstatnej veci na návrh niektorého z rodičov súd. Súd rozhodne iba o takých nezhodách rodičov, ktoré sú podstatnými vecami súvisiacimi s výkonom ich rodičovských práv a povinností. Za podstatné pritom možno považovať aj ďalšie, v ustanovení § 35 Zákona o rodine nevymenované prípady, napríklad určenie bydliska maloletého dieťaťa, podanie návrhu na zmenu priezviska maloletého dieťaťa. Ak sa rodičia dieťaťa nedohodnú na zmene priezviska maloletého dieťaťa, súd v takomto prípade nie je oprávnený rozhodovať o zmene priezviska na návrh niektorého z rodičov, môže iba udeliť súhlas rodičovi na podanie žiadosti o zmenu priezviska. Maloleté dieťa musí mať priezvisko svojho rodiča a k zmene priezviska maloletého dieťaťa môže dôjsť len zákonom predpísaným spôsobom. Na povolenie zmeny priezviska maloletého dieťaťa nie je právny nárok, pričom súd dá súhlas na podanie žiadosti jedným z rodičov (proti vôli druhého rodiča) len vtedy, ak sú na to závažné dôvody. Týmito dôvodmi sú predovšetkým dôvody, ak si rodič, ktorého priezvisko maloleté dieťa má, neplní svoje povinnosti voči nemu, neprejavuje oň záujem a zrejme stratil k nemu citový vzťah alebo z iného vážneho dôvodu nie je v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby sa u neho udržiaval a prehlboval pocit spolupatričnosti s týmto rodičom.

17. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý s prihliadnutím na individuálne okolnosti prejednávaneho prípadu dospel k záveru, že v danom prípade je zmena priezviska v najlepšom záujme maloletého. Maloletý žije v súčasnosti v spoločnej domácnosti s matkou, jej aktuálnym manželom C. L., narodeným XX.X.XXXX a dvomi mladšími súrodencami B. L., narodeným X.X.XXXX a T. L., narodenou X.X.XXXX. Matka je po svojom manželovi nositeľkou priezviska L., nevlastní súrodenci maloletého majú zhodné priezvisko L./L.. Psychologička pre deti a dorast PhDr. K. W. ako subjekt znály problematiky v prejednávanej veci v Správe o psychologickom vyšetrení maloletého zo dňa 19.10.2018 jednoznačne uviedla, že maloletý prežíva silný emocionálny stres, je silno citovo naviazaný na svoju terajšiu rodinu a manžela matky, ktorého vníma ako svojho otca, chce patriť k svojej rodine a chce mať rovnaké meno ako všetci v rodine, svojho otca si nepamätá. Zo Znaleckého posudku č. 13/2020 zo dňa 24.6.2020 vyhotoveného PhDr. Igorom Obuchom, znalcom z odboru psychológia, odvetvie psychológia detí a dospelých, vyplynulo, že citová väzba maloletého k otcovi je málo intenzívna, vzťah k nemu je skôr negatívny, maloletý výrazne pociťuje potrebu zmeny priezviska, pretože sa chce distancovať od otca, maloletý žije v rodine L. a chce sa tak aj volať, čo zvýši jeho sebavedomie a pocit zakorenenia v rodine. Pri rozhodovaní tak súd prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 38 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku náležite prihliadol i na názor maloletého prezentovaný opakovane pred matkou i počas psychologických vyšetrení. Z názoru prezentovaného maloletým je zřejmý jeho pozitívny postoj k tomu, aby mal priezvisko rovnaké ako jeho matka, jej manžel a dvaja nevlastní súrodenci. Maloletý tiež s prihliadnutím na jeho vek uviedol relevantné dôvody, pre ktoré by chcel zmeniť priezvisko. Rovnako kolízny opatrovník súhlasil so zmenou priezviska maloletého v zmysle návrhu matky. Ako dôvodná vyznieva potom aj argumentácia matky a následný záver súdu prvej inštancie o vhodnosti zmeny priezviska maloletého na priezvisko zhodné so zvyšnou časťou rodiny, v ktorej sa maloletý nachádza, stotožňuje sa s ňou a pociťuje v tejto rodine bezpečie a stabilitu.

18. Postoj maloletého k otcovi mal súd prvej inštancie dostatočne preukázaný zo záverov vykonaného dokazovania. Je zřejmé, že maloletý svojho otca reálne nepozná, neinklinuje k nemu a nemá záujem s ním prehlbovať vzťah rodič - dieťa. Maloletý netuží po stretávaní s otcom, či s jeho rodinnými príslušníkmi. Súhrnom skutkových zistení v konaní pred súdom prvej inštancie možno konštatovať,

že postoj maloletého k jeho otcovi nie je možné hodnotiť ako pozitívny, rodinne ladený, s interesom maloletého o nadviazanie a následne prehlbovanie vzťahu k otcovi. Záujem otca o maloletého súd prvej inštancie pre potreby rozhodnutia o návrhu matky neposúdil ako skutočný, vychádzajúci z reálnych krokov otca vo vzťahu k maloletému. Je síce pravdou, že otec sa s maloletým kontaktoval telefonicky, necháva ho pozdravovať v škole cez jeho druhého syna S. O. J. a plní si vyživovaciu povinnosť k maloletému. Takýto záujem otca o maloletého však nemožno posúdiť inak, len ako formálny a značne nedostatočný. Čo sa týka snahy otca o osobné stretnutia s maloletým (či už sa jedná o reálne kroky k stretávaniu alebo o snahu úpravy styku s maloletým), takáto skutočnosť zo zisteného skutkového stavu v prejednávanej veci nevyplývala. Sám otec dokonca ešte v roku 2018 uviedol v rámci výsluchu, že by chcel obnoviť vzťah s maloletým, avšak do rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej nič pre to neurobil. Vychádzajúc z uvedeného sa odvolací v plnom rozsahu stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že otec neprejavuje skutočný záujem o maloletého a v podrobnostiach odkazuje na presvedčivé odôvodnenie napadnutého rozsudku.

19. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné zdôrazniť, že osobná iniciatíva otca o obnovenie vzájomného citového vzťahu medzi otcom a maloletým musí byť skutočná. Názor odvolacieho súdu je taký, že iba otec svojím konaním mohol a stále môže ovplyvniť, aký bude jeho vzťah k maloletému a rovnako vzťah maloletého k nemu, inak povedané nemôže byť ovplyvnený len tým, či bude maloletý nosiť jeho priezvisko. Zmena priezviska maloletého na jeho postavení otca nič nezmení, neprinesie nič nové vo vzťahu k jeho rodičovským právam a povinnostiam. Bude len na otcovi, aby sa snažil vybudovať si skutočný kontakt, resp. vzťah s maloletým, a tento následne prehľboval.

20. Pokiaľ ide o odvoláciu námietku otca vo vzťahu k znaleckému dokazovaniu, túto považuje odvolací súd za neopodstatnenú. Otec namietal, že mu nebolo umožnené zúčastniť sa znaleckého dokazovania z dôvodu jeho dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu. V preskúmanom prípade bolo zistené, že dátum zadania znaleckého posudku u PhDr. Igora Obucha bol deň 20.6.2019 a dátum vyhotovenia znaleckého posudku bol deň 24.6.2020, pričom termín vyšetrenia otca u znalca bol dohodnutý na 9. december 2019, následne na 24. február 2019 a následne na 28. máj 2020, pričom otec sa opakovane u znalca ospravedlňoval z neúčasti na plánovaných vyšetreniach zo zdravotných dôvodov, väčšinou veľmi krátko pred plánovaným vyšetrením (1 až niekoľko dní) a len v poslednom prípade poslal znalcovi potvrdenie o práceneschopnosti. V priebehu znaleckého dokazovania sa znalec snažil vyjsť otcovi v ústrety s termínmi vyšetrení u znalca, akceptoval jeho ospravedlnenia a ďalšie termíny vyšetrení stanovoval znalec v zmysle vyjadrení otca vo vzťahu k jeho zdravotnému stavu a možnostiam otca. Napriek rok trvajúcemu znaleckému dokazovaniu sa otec nedostavil k znalcovi na vyšetrenie odvolávajúci sa na svoj zdravotný stav, avšak skutočnosť, že by mu jeho zdravotný stav nedovoľoval zúčastniť sa znaleckého dokazovania v priebehu jedného celého roka, ničím otec nepreukázal. Tvrdenia otca, že z dôvodu jeho zdravotného stavu sa nemohol zúčastniť vyšetrenia u znalca, nie sú ničím preukázané. Správne dala vec prejednávajúca zákonná sudkyňa znalcovi pokyn, aby uskutočnil znalecké dokazovanie bez účasti otca. Tu sa žiada zdôrazniť, že i bez účasti otca na znaleckom dokazovaní bolo v konaní pred súdom prvej inštancie bezpečne preukázané, že maloletý sa identifikuje s matkou a novou rodinou, keď výchovné prostredie u matky a jej rodiny je pre neho prirodzeným výchovným prostredím, otec o maloletého neprejavuje (ani po dobu takmer 5 rokov trvajúceho konania na súde prvej inštancie neprejavil) skutočný záujem, maloletý si praje mať priezvisko „Nič“, pričom toto priezvisko používa aj zvyšok rodiny, v ktorej maloletý žije. Nadbytočným sa dokonca za tejto dôkaznej situácie javí aj znalecké dokazovanie o nezodpovedanej otázke v znaleckom posudku „Posúdiť osobnostnú štruktúru otca a zhodnotiť, či dokáže byť ako biologický rodič pre maloleté dieťa pozitívnym identifikačným vzorom, saturovať jeho potreby a zaujať v jeho živote ako rodič významné postavenie.“, keďže osobnosť otca a jeho možné pôsobenie vo vzťahu k maloletému, či schopnosť byť vzorom pre maloletého, je pre posúdenie aktuálneho prejavovania záujmu o maloletého bezpredmetné, pokiaľ otec o maloletého neprejavuje skutočný záujem, čo je nepochybne okolnosť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. Totiž posúdenie, či zmena priezviska maloletého je v jeho záujme, nie je otázkou odborného charakteru a nemôže byť ani predmetom znaleckého dokazovania. Na základe uvedeného vyhodnotil odvolací súd námietku otca týkajúcu sa jeho neúčasti na znaleckom dokazovaní v konaní pred súdom prvej inštancie ako nedôvodnú.

21. Pokiaľ ide o ďalšiu námietku otca vznesenú v rámci podaného odvolania, že dňa 17.7.2020 súd prvej inštancie rozhodol vo veci samej bez jeho účasti na pojednávaní, hoci sa riadne ospravedlnil na nariadené pojednávanie a ošetrojúca lekárka mu účasť na pojednávaní neodporučila, ani táto nie

je opodstatnená. Súd prvej inštancie nariadil pojednávanie na deň 17.7.2020, pričom na nariadené pojednávanie predvolal advokátku matky, zvoleného zástupcu otca a kolízneho opatrovníka, účastníkov konania nepredvolával. Pred nariadeným pojednávaním dňa 16.7.2020 zvolený zástupca otca e-mailom požiadal súd prvej inštancie o odročenie pojednávania z dôvodu, že otec sa v zmysle vyjadrenia ošetrujúceho lekára nie je schopný zúčastniť pojednávania a nesúhlasí, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti a ďalším e-mailom z dôvodu, že otec sa dňa 16.7.2020 zúčastní CT vyšetrenia v Prahe. Podaním zo dňa 16.7.2020 súd prvej inštancie upovedomil zvoleného zástupcu otca, že pojednávanie nariadené na deň 17.7.2020 sa konať bude a dôvod na odročenie pojednávania uvádzaný otcom nepovažuje za dôležitý. V danom prípade bol otec v konaní zastúpený zvoleným zástupcom, pričom ani otec, ani jeho zvolený zástupca neoznámili súdu prvej inštancie dôvody, ktoré by bránili jeho zvolenému zástupcovi v účasti na nariadenom pojednávaní a súčasne ani z týchto dôvodov nenavrhli odročenie pojednávania. Zvolený zástupca otca sa na pojednávanie nariadené na deň 17.7.2020 nedostavil, pričom svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil a ani nepožiadol o odročenie pojednávania z dôvodov výlučne na jeho strane. Samotný nesúhlas otca s pojednávaním v jeho neprítomnosti (na ktoré pojednávanie nebol ani predvolaný, na ktorom pojednávaní nebol ani nariadený dôkaz jeho opätovným výsluchom) je irelevantný. Preto správne súd prvej inštancie nedospel k záveru o naplnení podmienok pre odročenie pojednávania v zmysle ustanovenia § 183 ods. 1 Civilného sporového poriadku a správne vykonal pojednávanie a rozhodol v danej veci v neprítomnosti zvoleného zástupcu otca. Súd prvej inštancie svojim postupom nevyvlúčil otca z realizácie jeho procesných práv - účasť na pojednávaní s možnosťou navrhovať dôkazy, vyjadriť sa k nim ako aj k ďalším skutočnostiam, keďže podmienky pre uskutočnenie pojednávania v neprítomnosti zvoleného zástupcu otca, ktorému zástupcovi udelil splnomocnenie na celé konanie, boli splnené.

22. Po preskúmaní odvolacích námietok otca dospel odvolací súd k záveru, že nie sú dôvodné.

23. V prejednávanej veci tak súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania zistil skutočný stav veci, na základe ktorého vo veci samej aj správne rozhodol. Uvedený stav zostal nezmenený aj po oboznámení sa odvolacieho súdu s obsahom odvolania otca i ďalších vyjadrení predložených účastníkmi konania v priebehu odvolacieho konania. Na základe uvedeného je odvolací súd názoru, že s prihliadnutím na aktuálnu situáciu, sa danie súhlasu za otca matke k podaniu žiadosti na príslušnom správnom orgáne na zmenu priezviska maloletého, javí v najlepšom záujme maloletého.

24. Odvolací súd riadiac sa uvádzaným, preto rozsudok súdu prvej inštancie (vrátane výroku o náhrade trov konania, ktorý odvolaním ani nebol osobitne napadnutý a v prípade ktorého ani odvolací súd nezistil žiadne zjavné dôvody nesprávnosti) podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

25. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže nebol zistený žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z jeho aplikácie.

26. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).